

**GRAD ZAGREB
URED ZA DEMOGRAFIJU**

**KRETANJE BROJA STANOVNIKA
U GRADU ZAGREBU
OD 2011. DO 2020.**

rujan, 2021.

Novija demografska kretanja nakon popisa stanovništva 2011. do 2020.

Prema procjeni sredinom 2020. Hrvatska je imala 4 047 680 stanovnika. Kontinuirani pad broja stanovnika nastavlja se i u 2020. U odnosu na procjenu prethodne godine, broj stanovnika smanjio se za 17 573 osobe ili 0,4%. Procjenjuje se da je Grad Zagreb sredinom 2020. imao 809 268 stanovnika, što je u odnosu na procjenu za prethodnu godinu rast od 0,2%. U godinu dana u Gradu Zagrebu povećao se broj stanovnika za 2 014 osoba. Kada taj broj podijelimo s brojem dana u godini dolazimo do podatka da se broj stanovnika na dnevnoj osnovi u Gradu Zagrebu povećava za 5 osoba. Za razliku od Zagreba, u Hrvatskoj se broj stanovnika dnevno smanjuje za 48 osoba.

Osim Grada Zagreba povećanje ukupnog broja stanovnika u 2020. godini u odnosu na procjenu iz 2019, godine ostvarili su Dubrovačko-neretvanska županija u kojoj je ostvaren relativni porast od 0,6%, Istarska županija (0,2%) i Zagrebačka županija (0,1%). Sve ostale županije ostvarile su smanjenje ukupnog broja stanovnika, a najveći relativni pad broja stanovnika imala je Požeško-slavonskoj županiji (1,7%), Vukovarsko-srijemskoj županiji (1,7%), Virovitičko-podravskoj županiji (1,7%) te Sisačko-moslavačka (1,6%).

Treba istaknuti da Grad Zagreb, uz Istarsku i Dubrovačko-neretvansku županiju, jedini u Hrvatskoj ima porast stanovništva u 2020. godini u odnosu na popisnu 2011. Stanovništvo Istarske županije nakon popisa stanovništva 2011. povećano je za 2 055 stanovnika u apsolutnom iznosu odnosno relativno 1,0%, a u Dubrovačko-neretvanskoj županiji povećanje iznosi samo 0,1% odnosno 115 stanovnika apsolutno.

Tablica 1. Kretanje ukupnog broja stanovnika Hrvatske i Grada Zagreba u razdoblju 2011.-2020.

Godine	Republika Hrvatska				Grad Zagreb				Udio GZ u RH
	Broj stanovnika	Apsolutna razlika	Lančani indeks	Bazni indeks	Broj stanovnika	Apsolutna razlika	Lančani indeks	Bazni indeks	
2011.	4 280 622	-	-	100	790 450	-	-	100	18,5
2012.	4 267 558	-13 064	99,7	99,7	793 057	2 607	100,3	100,3	18,6
2013.	4 255 689	-11 869	99,7	99,4	795 505	2 448	100,3	100,6	18,7
2014.	4 238 389	-17 300	99,6	99,0	798 424	2 919	100,4	101,0	18,8
2015.	4 203 604	-34 785	99,2	98,2	799 565	1 141	100,1	101,2	19,0
2016.	4 174 349	-29 255	99,3	97,5	802 338	2 773	100,3	101,5	19,2
2017.	4 124 531	-49 818	98,8	96,4	802 762	424	100,1	101,6	19,5
2018.	4 087 843	-36 688	99,1	95,5	804 507	1745	100,2	101,8	19,7
2019.	4 065 253	-22 590	99,4	94,9	807 254	2 747	100,3	102,2	19,9
2020.	4 047 680	-17 573	99,6	94,6	809 268	2 014	100,2	102,4	20,0

Izvor: Procjena stanovništva Republike Hrvatske, Priopćenje br. 7.1.3. DZS, rujan 2020.

Stanovništvo Hrvatske smanjeno je u ovom devetgodišnjem razdoblju za 5,4%, a stanovništvo u Gradu Zagrebu je poraslo za 2,4%. Od popisa stanovništva 2011. do sredine 2020. broj stanovnika u Zagrebu apsolutno je povećan za 18 818 stanovnika. Zagrebačko stanovništvo u posljednjih devet godina raste po prosječnoj godišnjoj stopi od 0,26%. Tome doprinose nešto povoljniji demografski trendovi posljednjih godina, proizašli u prvom redu iz pozitivnog salda ukupnih migracija ili većeg broja doseljenih nego odseljenih u unutarnjim migracijama. Kretanje nataliteta u ovom razdoblju nije doveo do toga da se broj stanovnika u Gradu Zagrebu povećava prirodnim putem (zbog visokog mortaliteta uzrokovanog visokom ostarjelošću stanovništva), nego isključivo doseljavanjem – imigracijom. Budući se broj stanovnika u svim

županijama smanjuje, relativni udio Grada Zagreba u ukupnom stanovništvu Hrvatske u stalnom je porastu.

Tablica 2. Prirodno kretanje stanovništva Grada Zagreba u razdoblju 2011.-2020.

Godine	Živorodeni	Umrli	Prirodni prirast/pad	Vitalni indeks (živorođeni na 100 umrlih)	Stope (na 1000 stanovnika)		
					n	m	pp
2011.	8 411	8 396	15	100,2	10,6	10,6	0
2012.	8 394	8 329	65	100,8	10,6	10,5	0,1
2013.	8 254	8 360	-106	98,7	10,4	10,5	-0,1
2014.	8 452	8 359	93	101,1	10,6	10,5	0,1
2015.	8 039	8 821	-782	91,1	10,1	11	-0,9
2016.	8 120	8 528	-408	95,2	10,1	10,7	-0,5
2017.	8 076	8 826	-750	91,5	10,1	11	-0,9
2018.	8 235	9 036	-801	91,1	10,2	11,2	-1,0
2019.	8 062	8 865	-803	90,9	10,0	11,0	-1,0
2020.	7 865	9 938	-2 073	79,1	9,7	12,3	-2,6

Izvor: Prirodno kretanje stanovništva Republike Hrvatske, Priopćenje br. 7.1.1., DZS, Zagreb (za godine od 2011. – 2020.)

Stopa živorođenih u Gradu Zagrebu na 1 000 stanovnika prema posljednjim raspoloživim podacima u 2020. godini iznosila je 9,7%. Stopa prirodnog prirasta je u padu, a u 2020. godini je iznosila -2,6% jer je prirodni prirast negativan (-2 073), a to znači više umrlih nego živorođenih. U Hrvatskoj je i dalje u kontinuitetu negativan prirodni prirast pa je u 2020. godini stopa prirodnog prirasta bila -5,2%. U 2020. u Gradu Zagrebu prosječno se dnevno rađalo 22 djeteta, a dnevno prosječno umiralo 27 stanovnika. Prema tome broj stanovnika u Gradu Zagrebu prirodnim kretanjem smanjivao se za pet stanovnika dnevno.

Stanje Hrvatske u odnosu na Grad Zagreb glede prirodnog kretanja je nepovoljnije. Hrvatska ima više stope mortaliteta, a niže stope nataliteta i prirodnog prirasta od Grada Zagreba. Stope prirodnog prirasta i nataliteta više su u Gradu Zagrebu zahvaljujući prvenstveno mjerama aktivne pronatalitetne politike što se već više od jednog desetljeća provodi u Gradu Zagrebu. Za razliku od Hrvatske, Zagreb je imigracijsko područje što znači da se u njega još uvijek više doseljava nego što iz njega iseljava stanovnika. U Grad Zagreb prvenstveno doseljava mlađe stanovništvo od 20 do 40 godina starosti što pomlađuje ukupno stanovništvo, a budući je ono u reproduktivnom razdoblju, pridonosi povoljnijem kretanju nataliteta i prirodnog kretanja stanovništva.

Premda je Zagreb najgušće napučeno područje Hrvatske, zahvaljujući razvoju i naseljavanju je evidentno da u novije vrijeme nema izuzetno visoke demografske trendove, što se očituje u blagom (stagnantnom) općem kretanju stanovništva i ubrzanom procesu starenja.

Stanovništvo Zagreba, kao i u većini velikih europskih gradova ne raste prvenstveno na temelju svog prirodnog prirasta već u prvom redu pridonose imigracijski tokovi, odnosno novo doseljavanje. Migracije su danas postale ključna komponenta promjena stanovništva u Europi. Ovo jednako vrijedi za Hrvatsku kao i za Grad Zagreb. Na žalost pri tome Hrvatska je emigracijsko područje iz koje se još uvijek više stanovnika iseljava nego što se doseljava. Kao i kod prirodnog kretanja tako i kod migracija Grad Zagreb ima povoljnije pokazatelje od Hrvatske u cjelini.

Glede migracija koje se odnose na Grad Zagreb, od 2011. do 2020. dolazi do porasta doseljenih iz drugih županija i iz inozemstva, međutim također dolazi i do porasta odseljenih u inozemstvo. Saldo ukupnih migracija i saldo migracije među županijama u ovom razdoblju je pozitivan.

Tablica 3. Migracije stanovništva Grada Zagreba u razdoblju 2011.-2020.

Godine	Ukupno doseljeni	Ukupno odseljeni	Saldo ukupne migracije	Saldo migracije među županijama (unutarnje migracije)	Saldo migracije s inozemstvom (vanjske migracije)
2011.	10 926	8 787	2 139	2 095	44
2012.	10 548	8 396	2 152	1 832	320
2013.	11 606	8 735	2 871	2 281	590
2014.	13 116	10 076	3 040	3 421	-381
2015.	13 644	11 512	2 132	4 420	-2 288
2016.	13 765	11 059	2 706	4 252	-1 546
2017.	13 758	12 755	1 003	4 102	-3 099
2018.	16 004	12 762	3 242	3 413	-171
2019.	17 527	13 830	3 697	3 309	388
2020.	14 214	12 591	1 623	933	690
Ukupno 2011.-2020.	135 108	110 503	24 605	30 058	-5 453

Izvor: Migracija stanovništva Republike Hrvatske, Priopćenje broj 7.1.2., DZS, Zagreb. (za godine od 2011.-2020.)

Ukupno gledano saldo migracije s inozemstvom za cijelo ovo razdoblje je negativan. Oko pet i pol tisuća stanovnika više je odselilo u inozemstvo nego što je iz inozemstva doselilo. Tijekom pet godina (2011., 2012., 2013., 2019. i 2020.) Zagreb je imao pozitivan saldo migracije s inozemstvom za 2 032 osobe. Međutim od 2014. do 2018. zabilježen je negativni saldo migracije s inozemstvom za čak 7 485 stanovnika - što znači da se više stanovnika odselilo u inozemstvo nego doselilo iz inozemstva.

U 2020. u Grad Zagreb prosječno se dnevno doseljavao 21 stanovnik iz drugih županija Hrvatske dok je istovremeno iz Grada Zagreba iseljavalo 18 stanovnika u neko od naselja diljem Hrvatske. Iz inozemstva se dnevno doseljavalo 18 stanovnika, a u inozemstvo je svakodnevno iz Grada Zagreba odselilo 16 stanovnika. Ukupno se u Grad Zagreb dnevno doseljava 39 stanovnika, a iseljava se 34 stanovnika. Prema tome saldo ukupne migracije na dnevnoj osnovi iznosi 5 stanovnika. To znači da se Grad Zagreb u 2020. zahvaljujući migracijama u prosjeku dnevno povećavao za 5 novodoseljenih stanovnika.

Za razliku od Zagreba, u Hrvatskoj je saldo vanjske migracije u razdoblju od 2011.-2020. je negativan (više odseljenih u inozemstvo nego doseljenih iz inozemstva). Ulaskom Hrvatske u Europsku uniju 2013. omogućen je nesmetani odlazak radne snage u većinu zemalja Unije. Zbog nedostatka radnih mjesta u Hrvatskoj veliki broj građana Hrvatske seli se u zemlje Unije u kojima postoji potražnja za radnom snagom. Osim depresivnih i slabije razvijenih dijelova Hrvatske (Slavonija, Lika, Dalmatinska zagora) ni Grad Zagreb nisu zaobišla ova iseljavanja.